

AUTORITATEA NAȚIONALĂ SANITARĂ VETERINARĂ ȘI PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR

DIRECȚIA GENERALĂ SANITARĂ VETERINARĂ

PROCEDURĂ DE INFORMARE CU PRIVIRE LA TRANSPORTUL PORCILOR – în respectul cerințelor legale.

Scopul procedurii

Bunăstarea trebuie aplicată la orice nivel reglementat, ea nu reprezintă un aspect izolat, ci trebuie privită ca o parte dintr-un ansamblu de activități conexe. De exemplu, aplicarea celor mai înalte standarde în asigurarea condițiilor de creștere ale animalelor în fermă, este un aspect lipsit de finalitate atâta timp cât nu se respectă bunăstarea în timpul transportului sau abatorizării.

Pentru a asigura punerea în aplicare a legislației în sectorul veterinar în ceea ce privește bunăstarea animalelor în timpul transportului este elaborată prezenta procedură.

Preambul

Un număr semnificativ de porcine sunt transportate în condiții improprii, cu mijloace de transport necorespunzătoare, fapt care constituie încălcări grave ale prevederilor legale în vigoare din domeniul protecției animalelor în timpul transportului.

Urmărirea inadecvată a încălcărilor legislației în domeniul bunăstării animalelor, încurajează perpetuarea fenomenului și conduce la denaturarea concurenței. De aceea, unul din instrumentele esențiale de implementare a legislației este aplicarea sancțiunilor.

Deseori, condițiile improprii pentru bunăstarea animalelor se datorează lipsei de educație, de informare.

În consecință, prezenta procedură conține cerințele de bază ce trebuie cunoscute de orice persoană care manipulează animalele în timpul transportului.

Autoritatea competentă efectuează, în orice etapă a unei călătorii, controale adecvate, aleatorii sau asupra unui anumit transport, pentru a verifica dacă sunt respectate prevederile legale în vigoare privind asigurarea protecției și bunăstării în timpul transportului.

Protecția și bunăstarea porcilor este legalizată prin următoarele acte normative:

- **Legea nr. 205/2004** privind protecția animalelor, cu modificările și completările ulterioare (LEGEA nr. 9 din 11 ianuarie 2008. Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 205/2004 privind protecția animalelor) Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 531 din 14/06/2004
- Ordin comun al Președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 31/31 martie 2008 și al Ministrului Ministerului Internelor și Reformei Administrative nr. 523/31 iunie 2008 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 205/2004 privind protecția animalelor
- **Regulamentul (CE) nr. 1/2005** al Consiliului privind protecția animalelor în timpul transportului și al operațiunilor conexe și de modificare a Directivelor 64/432/CEE și 93/119/CE și a Regulamentului (CE) nr. 1255/97.
- **Ordinul ANSVSA 201/2007** privind Procedura de eliberare a Certificatului de competență profesională pentru conducătorii și însoțitorii de pe vehiculele rutiere care transportă animale vii, publicat în Monitorul Oficial nr. 880 din 21 decembrie 2007
- **Ordinul ANSVSA 16/2010** pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de înregistrare / autorizare sanitar-veterinară a unităților/centrelor de colectare/exploatațiilor de origine și a mijloacelor de transport din domeniul sănătății și al bunăstării animalelor, a unităților implicate în depozitarea și neutralizarea subproduselor de origine animală ce nu sunt destinate consumului uman și a produselor procesate publicat în Monitorul Oficial nr. NR. 194 din 26 martie 2010
- **Ordinul ANSVSA nr. 75/2005** (ce transpune în legislația națională Directiva Consiliului **1991/630/CE**) pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind protecția animalelor de fermă – publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 776 din 25 august 2005,
- **Ordinul ANSVSA nr. 202/2006** (ce transpune în legislația națională Directiva Consiliului **1991/630/CE** abrogată de **Directiva Consiliului 2008/120/CE** din 18 decembrie 2008) de stabilire a normelor minime de protecție a porcilor
-); pentru aprobarea Normei sanitare veterinare care stabilește standarde minime pentru protecția porcinelor – publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 749 din 1 septembrie 2006,
- **HOTĂRÂRE nr. 984 din 25 august 2005** privind stabilirea și sancționarea contravențiilor la normele sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor – cu modificările și completările ulterioare. Respectiv: **HOTĂRÂRE nr. 30 din 9 ianuarie 2008** pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 984/2005 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor la normele sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor; **HG nr. 564/2009** - modificarea HG nr. 984/2005 privind sancționarea contravențiilor la normele sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor

Persoana direct responsabilă în fața legii de condițiile de bunăstare în timpul transportului

Legea nr. 205/2004 privind protecția animalelor, cu modificările și completările ulterioare (LEGEA nr. 9 din 11 ianuarie 2008. Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 205/2004 privind protecția animalelor) atinge un aspect esențial în asigurarea bunăstării animalului, și anume: responsabilizarea deținătorului de animale.

Art. 2 „deținător de animale” se înțelege proprietarul, persoana care deține cu orice titlu valabil, precum și orice persoană fizică sau juridică în îngrijirea căreia se află animalul.

→ **În timpul transportului de animale vii, șoferul este persoana în grija căruia se află animalul. Deci, pe perioada transportului șoferul este deținătorul de animale și implicit el/ea are responsabilitate legală privind bunăstarea animalului.**

„Art. 3 Deținătorii de animale au obligația de a asigura aplicarea normelor sanitare veterinare și de zooigenă privind adăpostirea, hrănirea, îngrijirea, reproducția, exploatarea, protecția și bunăstarea animalelor” – inclusiv protecția și bunăstarea în timpul transportului.

Art. 4 Deținătorii de animale au obligația de a avea un comportament lipsit de brutalitate față de acestea, de a asigura condițiile elementare necesare scopului pentru care sunt crescute, de a nu le abandona și/sau izgoni.”

Transportul animalelor nu implică doar transportatorii sau șoferii, ci și alte categorii de operatori economici precum agricultorii, comercianții, centrele de colectare și abatoarele. În consecință, unele obligații privind bunăstarea animalelor se extind la toți operatorii implicați în transportul animalelor.

Înregistrare / Autorizare

Ordinul ANSVSA 16/2010 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de înregistrare / autorizare sanitar-veterinară a unităților/centrelor de colectare/exploatațiilor de origine și a mijloacelor de transport din domeniul sănătății și al bunăstării animalelor, a unităților implicate în depozitarea și neutralizarea subproduselor de origine animală ce nu sunt destinate consumului uman și a produselor procesate publicat în Monitorul Oficial nr. NR. 194 din 26 martie 2010. cu modificările și completările ulterioare.

Conf. Anexei 2 la norma sanitară veterinară:

Mijloacele de transport animale vii pe o distanță de până la 65 km

→ intră în categoria unităților și mijloacelor de transport care efectuează transporturi de animale vii pe o distanță de până la 65 km care se supun **înregistrării sanitar-veterinare** la direcția sanitar-veterinară și pentru siguranța alimentelor județeană, respectiv a municipiului București și care funcționează în baza declarației pe propria răspundere.

Certificat de înregistrare sanitar-veterinară pentru mijlocul de transport animale vii pe distanțe de până la 65 km, → Densitate de populare pt Porcine de 100 kg nu trebuie să depășească 235 kg/m²

Conf. Anexei 3 la norma sanitară veterinară:

Transportatorii animale vii;

Mijloacele de transport rutier animale vii în călătorii de scurtă durată (călătorie de până la 8 ore);

Mijloacele de transport rutier animale vii în călătorii de lungă durată;

→ intră în categoria unităților și mijloacelor de transport care se supun **autorizării sanitar-veterinare** la direcția sanitar-veterinară și pentru siguranța alimentelor județeană, respectiv a municipiului București și care funcționează în baza declarației pe propria răspundere.

Definiții

- **transportator:** persoana fizică autorizată sau juridică care transportă animale vii în nume propriu sau în numele unei terțe părți;
- **mijloc de transport:** vehicule rutiere sau feroviare, nave sau aeronave, dotate corespunzător și utilizate pentru transportul animalelor vii;
- **călătorie de scurtă durată:** transportul animalelor vii, în scopuri comerciale, într-o călătorie de până la 8 ore, începând cu momentul în care este încărcat primul animal și până la descărcarea ultimului animal;
- **mijloc de transport rutier al animalelor vii pentru călătorie de scurtă durată:** mijloc de transport care îndeplinește condițiile de bunăstare și protecția animalelor în timpul transportului în călătorii de sub 8 ore;
- **mijloc de transport înregistrat sanitar-veterinar:** mijloc de transport animale vii pe o distanță de până la 65 km de la locul de plecare până la locul de destinație;
- **călătorie de lungă durată:** transportul animalelor vii, în scopuri comerciale, într-o călătorie care depășește 8 ore, începând cu momentul în care este încărcat primul animal și până la descărcarea ultimului animal;
- **mijloc de transport rutier al animalelor vii pentru călătorie de lungă durată:** mijloc de transport care îndeplinește și condițiile suplimentare de bunăstare și protecția animalelor, în timpul transportului în călătorii de peste 8 ore;

Autorizație sanitar – veterinară: documentul emis de direcția sanitar - veterinară și pentru siguranța alimentelor județeană, respectiv a municipiului București, în baza căruia este permisă desfășurarea activității unităților și a mijloacelor de transport de scurtă durată, supuse controlului sanitar - veterinar;

AUTORITATEA NAȚIONALĂ SANITARĂ VETERINARĂ ȘI PT SIGURANȚA ALIMENTELOR
 NATIONAL SANITARY VETERINARY AND FOOD SAFETY AUTHORITY
 DIRECȚIA SANITAR-VETERINARĂ ȘI PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR

SANITARY VETERINARY AND FOOD SAFETY DIRECTORATE OF

**AUTORIZAȚIE SANITAR-VETERINARĂ PENTRU MIJLOACE DE TRANSPORT
 ANIMALE VII PENTRU CĂLĂTORII RUTIERE DE SCURTĂ DURATĂ**

1. NUMĂRUL AUTORIZAȚIEI SANITAR - VETERINARE*		
1. LICENCE NUMBER		
2. Categorii de animale care pot fi transportate		
2. Types of animals allowed to be transported		
3. SUPRAFAȚA ÎN M ² /PUNTE		
3. AREA în M ² /DECK		
4. Prezenta autorizație este valabilă până la data de		
4. This autorisation is valid until		
5. AUTORITATEA CARE EMITE AUTORIZATIA		
5. BODY ISSUING THE AUTORIZATION		
5.1. Numele și adresa autorității care emite autorizatia		
5.1. Name and address of the body issuing the authorization		
5.2. Telefon	5.3. Fax	5.4. Email
5.2. Telephone	5.3. Fax	5.4. Email
5.5. Data	5.6. Locul	5.7. Ștampila
5.5. Date	5.6. Place	5.7. Stamp
5.8. Numele și semnătura directorului		
5.8. Name and signature of the official		

* Codul unic pentru autorizațiile sanitar-veterinare pentru mijloacele de transport animale vii, în călătoriile rutiere de scurtă, are următorul format: **RO – OO – A – XXX – YYY/Z**

RO	- codul de țară al României	XX	- numărul operatorului economic transportator, echivalent cu numărul XXX care apare pe autorizația transportatorului;
OO	- codul județului unde se emite autorizația, în litere;	YY	- un număr care se acordă cronologic, pentru fiecare mijloc de transport, în funcție de data eliberării autorizației, începând cu cifra 001;
A	- pentru călătorii de scurtă durată;	Z	- numărul de înmatriculare

Procedura de înregistrare sanitar-veterinară a mijloacelor de transport animale vii este următoarea:

1. Posesorul mijlocului de transport animale vii depune la sediul direcției sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor județene, respectiv a municipiului București următoarele acte:
  - cererea, în original,
  - certificatul constator eliberat de Oficiul Registrului Comerțului;
  - certificatul de înmatriculare a autovehiculului;
  - memoriu tehnic justificativ cu privire la mijlocul de transport
2. Fiecare certificat de înregistrare sanitar-veterinară primește un număr de înregistrare unic, care este trecut într-un registru deținut de fiecare direcție sanitar-veterinară și pentru siguranța alimentelor județeană.
3. În termen de 15 zile calendaristice de la data înregistrării cererii, medicul veterinar oficial responsabil din cadrul direcției sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor județene, respectiv a municipiului București verifică mijlocul de transport animale vii, completează referatul de evaluare și stabilește, pe baza legislației în vigoare, specia/speciile de animale, categoria/categoriile de animale și numărul maxim de animale care pot fi transportate, în funcție de suprafața utilă;
4. Înstrăinarea, precum și orice modificare adusă mijlocului de transport care afectează bunăstarea animalelor în timpul transportului este comunicată direcțiilor sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor județene, respectiv a municipiului București, în vederea evaluării oportunității de reînregistrare sanitar-veterinară, retragere în vederea anulării a certificatului de înregistrare sanitar-veterinară sau de consemnare în registru.

TRANSPORTUL PORCILOR

Condiții generale

O persoană nu poate transporta animale sau încredința animale în vederea transportului în condiții care le pot provoca răniri sau suferințe inutile.

Înainte de efectuarea unui transport de animale, următoarele condiții trebuie respectate:

- a) în prealabil, au fost luate toate măsurile necesare pentru a reduce durata călătoriei și a satisface nevoile animalelor în timpul călătoriei;
- b) animalele se află într-o stare bună pentru a fi transportate;
- c) mijloacele de transport sunt proiectate, construite, întreținute și utilizate astfel încât să se evite rănirea și suferința animalelor și să se asigure siguranța acestora;
- d) echipamentele de încărcare și descărcare sunt proiectate, construite, întreținute și utilizate astfel încât să se evite rănirea și suferința animalelor și să se asigure siguranța acestora;

- e) personalul însărcinat cu manipularea animalelor are pregătirea sau competența necesară în acest sens și își îndeplinesc atribuțiile fără a face uz de violență sau orice alte metode care pot provoca panică, răni sau suferință inutilă animalelor;
- f) transportul este efectuat fără întârziere până la locul de destinație, iar condițiile de bunăstare a animalelor sunt verificate în mod regulat și menținute la un nivel corespunzător;
- g) animalele beneficiază de suficientă suprafață de podea și o înălțime corespunzătoare taliei lor și călătoriei planificate;
- h) la intervale de timp corespunzătoare, animalelor li se asigură apă, hrană și repaus într-o cantitate și de o calitate adecvată speciei și taliei acestora

I. ÎNAINTE DE TRANSPORT

I.1. Condiții preliminare

I.1.1. Cerințe.

Orice animal supus unei proceduri de transport trebuie să fie identificat, porcilor trebuie să aibă crotalie auriculară. Ca primă operație, prealabilă fiecărui transport, persoana care dorește să transporte unul sau mai mulți porci va solicita eliberarea unor documente medicului veterinar de liberă practică împuternicit din zonă, și anume:

- formularul de mișcare
- certificatul sanitar veterinar

I.1.2. Planificarea transportului.

Este esențială planificarea oricărei călătorii; traseul, durata, distanțele de parcurs trebuie cunoscute dinainte, precum și toate facilitățile necesare în asigurarea confortului și dacă este necesar pentru hrănirea animalelor. Transportul trebuie planificat astfel încât să fie minimizată orice fel de întârziere.

De asemenea, trebuie avută grijă pentru a ne asigura că toate certificatele de sănătate au fost obținute și că ruta stabilită nu periclitează în nici un fel certificarea stării de sănătate.

I.2. Măsuri pregătitoare ale animalului

Un animal poate fi transportat doar în cazul în care este apt pentru călătoria planificată, iar animalele trebuie transportate în condiții care să nu le producă răni sau suferințe inutile.

Animale considerate inapte pentru transport – Problema se pune în sensul dacă animalul este îndeajuns de sănătos încât să poată fi transportat.

Animalele rănite sau care prezintă slăbiciuni fiziologice sau procese patologice nu sunt considerate apte pentru transport, în special în cazul în care:

- nu sunt capabile să se miște singure fără dureri sau nu se pot mișca fără ajutor;
- prezintă o rană deschisă gravă sau un prolaps;
- sunt femele gestante care au depășit 90% sau mai mult din perioada de gestație preconizată, sau femele care au fătat în cursul săptămânii precedente. Scroafele gestante sunt considerate improprii de a fi supuse operațiunilor de transport în cazul în care este foarte probabil ca fătarea să se declanșeze în timpul călătoriei. De asemenea, în primele două zile după fătare, scroafele care au fătat nu vor fi transportate;
- sunt mamifere nou-născute a căror cicatrice ombilicală nu s-a vindecat complet.

Animale bolnave sau rănite considerate apte pentru transport doar în cazul în care:

- sunt rănite sau bolnave ușor, iar transportul nu le-ar provoca suferințe suplimentare - în cazul în care există îndoieli, se solicită opinia unui medic veterinar;
- sunt transportate în sensul Directivei 86/609/CEE (privind protecția animalelor folosite în scopuri științifice sau în alte scopuri experimentale), în cazul în care boala sau rănirea constituie parte a unui program de cercetare;
- sunt transportate sub supravegherea medicului veterinar în scopul sau ca urmare a unui diagnostic sau tratament veterinar. Cu toate acestea, transportul în acest caz poate fi efectuat numai când animalele nu sunt supuse unor suferințe sau rele tratamente inutile;
- sunt animale care au fost supuse unor proceduri veterinare în legătură cu practicile de creștere a animalelor, precum castrarea, cu condiția ca rănile să fie vindecate complet.

I.2.1. Boli.

Pentru porcii care sunt destinați abatorizării directe, trebuie să se țină cont că imunizarea și/sau medicația să se facă cu mult timp înainte de îmbarcarea acestuia către abator.

I.2.2. Adaptare.

Porcii sunt foarte predispuși la stresul de transport, de aceea trebuie luate toate măsurile în minimizarea acestui stres prin menținerea grupurilor sociale.

Când se dovedește a fi necesară combinația unor grupuri sociale, aceasta trebuie făcută cu cel puțin 24 ore înainte de transport.

Dacă este posibil, animalele ar trebui aclimatizate cu tipul și mărimea boxei în care vor fi transportați

I.2.3. Mărimea grupului.

Mărimea grupului nu trebuie să fie prea mare și trebuie determinată în relație cu facilitățile existente, cu mijlocul de transport întrebunțat și să se țină cont de faptul

că este necesară evitarea anumitor probleme cum ar fi instabilitatea mijlocului de transport în timpul mersului și posibilitate ca animalele să se sufoce.

Vierii adulți folosiți la reproducție trebuie transportați în mod individual, dar masculii destinați abatorizării pot fi transportați în același grup dacă aceștia au crescut împreună în grupuri compatibile.

I.2.4. Hrănirea și adăparea.

Este necesar ca animalele să fie pregătite dinainte pentru transport printr-o hrănire adecvată.

Înainte de îmbarcare, porcilor li se va da numai o cantitate mică de hrană și o cantitate moderată de apă.

I.2.5. Identificare.

Fiecare porc trebuie să fie identificat și înregistrat corect în certificat.

I.2.6. Odihna.

Înainte de a fi încărcate, tuturor animalelor trebuie să li se permită o perioadă de odihnă în care să fie ferite de perturbările exterioare.

I.2.7. Sedarea.

Tranchilizantele nu ar trebui folosite. Dacă întrebuințarea sedativelor este inevitabilă, trebuie să ne asigurăm că acestea nu dăunează, de exemplu din cauza mișcărilor din timpul mersului vehiculului și prin efectul lor de liniștire, este posibil ca animalele să se sufoce sau să devină inerte și să cadă pe jos. Denumirea farmaceutică a medicamentului, doza, datele și orele de administrare trebuie notate în documentele însoțitoare.

Medicamentele trebuie administrate numai sub supravegherea veterinarului sau a unei persoane competente sub îndrumarea unui veterinar.

Trebuie ținut minte că nu toți porcii reacționează la fel la sedative.

I.3. Mijlocul de transport

Mijloacele de transport, precum și orice facilitate, accesoriu al acestora trebuie să fie proiectate construite, întreținute și utilizate astfel încât:

- să se evite rănirea și suferințele animalelor;
- să se asigure siguranța acestora - să nu permită evadarea /căderea animalelor;
- animalele să fie protejate de condițiile atmosferice nefavorabile și de temperaturile extreme și de modificările nefavorabile ale condițiilor meteorologice;
- să poată fi curățate și dezinfectate;

- pentru inspectarea și îngrijirea animalelor: trebuie să permită accesul la animale, să dispună de mijloace de iluminare;
- să mențină calitatea și cantitatea de aer: să existe spațiu suficient deasupra capului în vederea asigurării unei ventilații adecvate;
- să existe spațiu suficient pentru ca animalele să poată sta în poziție patrupedală sau culcat;
- să aibă podele acoperite cu așternut corespunzător sau echipate cu un sistem de absorbție a dejecțiilor.

I.3.1. Curățenia – măsuri de igienă și sănătate.

Porcii vor fi încărcăți în vehicule care, în prealabil, au fost foarte bine curățate și, dacă este necesar, dezinfectate utilizând dezinfectanți autorizați oficial de autoritatea competentă.

Pentru a preveni răspândirea bolilor, este important ca orice parte a mijlocului de transport care a venit în contact cu animalele, inclusiv orice echipament de montaj sau de fixare, să fie curățate și, dacă este necesar, dezinfectate înainte de încărcare și după descărcare.

Trebuie avut grijă ca tot personalul care a venit în contact cu animalele în timpul transportului să își schimbe, spele sau curățe îmbrăcămintea exterioară și încălțăminte, la sfârșitul călătoriei și înainte de a veni în contact cu alte animale.

Transportatorii se asigură că, de la părăsirea exploatațiilor de origine sau a oricaror alte locații în care se află mai multe animale, și până la sosirea la destinație, animalul sau animalele nu intră în contact în nici un moment cu animale a căror stare de sănătate este precară sau necunoscută.

Persoanele care transportă animale pe o distanță de maximum 65 km de la locul de plecare până la locul de destinație trebuie să utilizeze mijloace de transport construite astfel încât fecalele animalelor, așternutul sau hrana să nu poată să se scurgă sau să cadă din vehicul.

Prin urmare, orice mijloc de transport animale trebuie să dețină:

- instalații adecvate de curățare și dezinfectare autorizate de către autoritatea competentă, inclusiv
- facilități de depozitare a așternutului sau a gunoiului de grajd.

Pentru transportul animalelor se folosesc mijloacele de transport care sunt curățate și dezinfectate imediat după fiecare transport de animale sau de orice produs care ar putea afecta sănătatea animală și, atunci când este necesar, înainte de o nouă încărcare a animalelor utilizând dezinfectanți autorizați oficial de autoritatea competentă

I.3.2. Condițiile oferite de mijlocul/unitatea de transport.

Condițiile din mijlocul de transport precum și cele din timpul încărcării trebuie să fie în conformitate cu cerințele din domeniul bunăstării animalelor în timpul transportului, după cum sunt precizate mai jos la II și III

I.4. Desemnarea persoanei responsabile

I.4.1. Ingrijitorul/Însoțitorul.

Fiecare transport de porcine trebuie să fie acompaniat de un însoțitor responsabil de a avea grijă de animale, să le hrănească și să le adape. Oricum, nu este necesar un astfel de însoțitor în cazurile în care expeditorul și/sau destinatarul sunt siguri că animalele vor fi supravegheate, iar cu ocazia opririlor scurte din timpul călătoriei vor fi hrănite și adăpate.

Îngrijitorul trebuie să fie instruit în domeniul asigurării bunăstării animalelor de care este responsabil și să fie familiarizat cu crințele legislative și alte formalități.

Dacă transportul este constituit dintr-un număr mare de animale, trebuie să existe un număr suficient de îngrijitori cu un singur responsabil pentru toate animalele.

Când îngrijitorul consideră necesară o asistență din partea unui veterinar, aceasta trebuie obținută cât mai rapid posibil.

I.5. Responsabilitățile medicului veterinar de liberă practică împuternicit și a medicului veterinar oficial

I.5.1. Documente.

Deoarece documentele incomplete pot cauza întârzieri considerabile, acestea trebuie completate clar și corect.

Nu este acceptată modificarea documentelor oficiale, dar greșelile de scriere sau ștersăturile făcute cu scopul de a corecta trebuie stampilate și parafate de către medicul veterinar.

I.5.2. Densitatea de populare.

Medicul veterinar oficial, inspector, trebuie să fie pregătit pentru aplicarea celor mai bune măsuri și, dacă el/ea consideră că mijlocul de transport este suprapopulat și, prin urmare, are drept rezultat producerea unei suferințe inutile animalelor, poate dispune descărcarea unui număr de animale.

II. ÎNCĂRCAREA

Animalele trebuie transportate cu grijă. Trebuie construite pasaje de trecere astfel încât să se minimizeze riscul de rănire a animalelor, aranjate astfel încât să se exploateze tendințele lor gregare.

Instrumentele destinate ghidării animalelor trebuie utilizate exclusiv în acest scop și doar pentru perioade scurte de timp. Utilizarea instrumentelor care administrează șocuri electrice se evită pe cât posibil. În orice caz, aceste instrumente se folosesc numai pentru bovine și porcine adulte care refuză să se miște și doar atunci când au spațiu suficient pentru a înainta. □ocurile nu durează mai mult de o secundă, se aplică în mod adecvat și doar pe mușchii crupei animalelor. □ocurile nu se administrează în mod repetat dacă animalul nu reacționează

II.1. Facilități

II.1.1. Mijloacele de încărcare.

De obicei încărcarea trebuie să se facă de pe o rampă sau rampă cu ridicare automata-mecanică corespunzătoare. Este permisă ridicarea manuală a animalelor suficient de mici, și este chiar preferată la încărcarea mânjilor care oricum pot manifesta rețineri în a păși pe o rampă. Toate facilitățile trebuie să fie adecvate scopului lor, rezistente și menținute în condiții bune de funcționare.

Toate rampele și suprafețele de mers trebuie să fie proiectate anti-derapare. Dacă este necesar, se poate folosi o modalitate de fixare a picioarelor, sau podeaua va fi acoperită cu nisip sau așternut suficient. Vor fi luate toate măsurile pentru a minimiza înclinația pantei rampei de încărcare; este preferabilă încărcarea orizontală.

II.2. Lumina

II.2.1. Iluminarea.

Interiorul unității de transport trebuie să fie bine luminat când se face încărcarea pentru a permite porcilor să vadă unde merg.

II.3. Mod de manevrare

II.3.1. Tratament.

Încărcarea și descărcarea sunt activități în care este foarte probabil ca animalele să fie rănite sau stresate, iar odată încărcăți porcii se liniștesc.

De aceea, în timpul încărcării trebuie evitate zgomotul și iritarea animalelor precum și folosirea unei forțe excesive.

Porcii trebuie tratați cu calm și blândețe pentru a menține între limite neliniștea și agitatea care oricum sunt inevitabile și pentru a nu le provoca emoții, suferințe și temeri ce pot fi evitate.

Nu se vor folosi la porci instrumente pe bază de șocuri electrice pentru a-i face să înainteze.

Se recomandă cu tărie folosirea rampelor de încărcare.

III. TRANSPORT

III.1. Condiții

III.1.1. Construcție și proiectare.

Containerele, vehiculele și elementele de cuplare pentru montarea echipamentelor etc. trebuie să fie suficient de solide pentru a susține greutatea animalelor și să prevină posibilitatea de a scapa sau cădea în afară, și să poată opune rezistență la stresul de mișcare din timpul transportului.

Dispozitivele de montaj și asamblare trebuie proiectate astfel încât să fie manevrate cu ușurință și rapiditate.

Fiecare unitate de transport trebuie să aibă elemente de protecție corespunzătoare față de condițiile climatice.

Podelele trebuie proiectate pentru a asigura menținerea suprafeței, așternutului într-un mod rezonabil de curățenie și uscăciune, și, dacă este necesar, să aibă un sistem de drenaj captare a fecalelor și urinei. Materialul de construcție al podelelor trebuie nu să fie predispus la coroziune.

Containerul, vehicolul, etc. în care sunt transportate animalele nu trebuie să fie obstructive și nici să aibă componente care pot constitui un risc în rănirea animalelor.

Suprafața podelelor trebuie să asigure o bună stabilitate picioarelor și unde este cazul să aibă traverse cu rol de fixare, de stabilitate a picioarelor.

În zonele în care porcii stau pentru o perioadă prelungită, trebuie folosit așternut absorbant

Fiecare porc trebuie să aibă spațiu suficient pentru a sta în picioare sau culcat în poziții naturale. Înălțimea de gabarit a mijlocului de transport (unității de transport animale vii) trebuie să fie fie corespunzătoare din construcție astfel încât să permită circulația/ventilația aerului în spațiul liber dintre capul animalului și tavan.

În timpul transportului, animalele trebuie să beneficieze de o cantitate de aer proaspăt corespunzătoare în funcție de numărul și mărimea porcinelor transportate și de condițiile climatice prognozate pe durata transportului. În cazul în care porcinele sunt transportate într-un spațiu complet închis, invariabil, va fi necesară existența unui aparat mecanic de furnizare a aerului proaspăt.

III.1.2. Securitate

Containerele și boxele trebuie să fie fixate astfel încât acestea să nu se deplaseze din cauza mișcărilor din timpul mersului vehiculului.

III.1.3. Iluminatul

Trebuie să existe un mijloc de iluminare, fix sau portabil care să facă posibilă o inspecție generală a animalelor ori de câte ori aceasta este necesară în timpul încărcării sau descărcării, și când sunt adăpate sau hrănite

III.1.4. Densitățile de populare

Este interzisă supra popularea, înghesuirea animalelor.

Când se calculează spațiul de transport necesar, se ține cont de mărimea și starea animalului, de condițiile meteorologice, de natura și durata călătoriei.

Datele numerice care sunt au fost găsite ca fiind satisfăcătoare sunt date în anexă.

III.1.5. Ventilația

Circulația aerului în unitatea de transport trebuie să:

- ofere suficient oxigen animalelor,
- îndepărteze mirosurile și gazele, și
- controleze temperatura și umiditatea.

III.1.6. Temperatura

Porcii sunt foarte sensibili la stresul de căldură.

În luarea decizie cu privire la efectuarea unui transport de animale în condiții de temperaturi foarte ridicate sau foarte scăzute, trebuie să se țină seama de lungimea călătoriei, de construcția unității de transport, de capacitatea de ventilație, de viteza de deplasare, numărul de opriri care urmează a fi făcute precum și de numărul și vârsta animalelor

În cazul în care este probabil ca în timpul călătoriei temperatura ambientală să coboare sub 0° C sau să depășească +25° C, este obligatoriu ca mijloacele de transport să fie dotate cu un sistem de condiționare a aerului care să funcționeze independent de motoare 4 ore (pentru reglarea temperaturii).

În condiții de temperaturi ridicate, animalele afectate pot fi udate (prin dușare sau sprayere) ușor cu apă pe corp.

III.1.7. Hrănirea și adăparea.

Toate animalele trebuie hrănite și adăpate cel puțin odată la 24 de ore.

Este posibil ca animalele tinere să necesite a fi hrănite mai frecvent. Condițiile meteorologice pot de asemenea influența intervalul de hrănire și adăpare. În calculul acestui interval trebuie să se țină cont de ultima hrănire și adăpare dinainte de încărcare și de prima hrănire și adăpare posibilă după încărcare.

Se știe că porcii sunt animale foarte sensibile la lipsa apei, de aceea este recomandabil ca ele să aibă acces frecvent sau continuu la apă.

Trebuie avut în vedere ca animalele transportate să primească o furajare adecvată vârstei și cantitatea primită să nu le perturbe digestia.

Un porc adult poate bea până la 10 litri de apă pe zi.

III.1.8. Poziționarea animalelor.

Când animalele sunt transportate împreună (în afară de scoafă cu purcelușii săi) acestea trebuie să aibă aproximativ aceeași greutate și mărime.

Speciile diferite trebuie întotdeauna separate unele de altele în timpul transportului.

În unitatea de transport, următoarele animale trebuie transportate separat:

1. un vier adult destinat reproducției, masculii destinați abatorizării pot fi transportați în același grup numai dacă aceștia au crescut împreună în grupuri compatibile;
2. o scoafă cu purcelușii săi;
3. animale recunoscute ca manifestând o atitudine neprietenoasă, ostilă față de alții indivizi.

III.1.9. Echipament.

În timpul transportului, trebuie asigurate condiții de dormit, punându-se la dispoziție un material orespunzător. Acesta trebuie să fie absorbant, în special în cazul în care în mijlocul de transport stratul de deasupra este constituit din paie.

III.1.10. Dispozitive pentru hrănire și adăpare în timpul transportului.

La posturile unde se efectuează controale sanitare și prin care de obicei trec un număr mare de animale, trebuie să existe amenajări pentru odihna, hrănirea și adăparea unui număr de animale estimat că ar trece la un moment dat prin punctul de control respectiv.

III.1.11. Încărcare și descărcare în traseu.

Dacă mijlocul de transport nu este dotat cu mijloace de hrănire și adăpare a porcilor care sunt transportați pe o perioadă lungă de timp, în acest scop, acțiunile de încărcare și descărcare a animalelor pe timpul călătoriei, trebuie planificate anterior efectuării transportului. (vezi III.1.7). Porcilor trebuie să li se permită o perioadă liberă de disturbările exterioare.

III.1.12 Accesul în mijlocul / unitatea de transport animale vii.

Trebuie să existe prevederi cu privire la posibilitatea de a observa animalele și, în funcție de mijlocul de transport și de condițiile din unitatea de transport, trebuie de asemenea să existe prevederi cu privire la accesul în unitatea de transport la intervale de timp considerate potrivite. Accesul la boxa animalului se poate face fie prin uși laterale fie prin căi de pasaj sau culoare/coridoare de acces. S-a constatat că nu prea este acceptabil sau satisfăcător a ajunge la un grup de animale trecând printr-un alt grup.

III.2. Durata și întreruperile, opririle din timpul transportului

III.2.1. Durata.

În cazul în care călătoria a fost planificată cu atenție și mijlocul / unitatea de transport conține toate facilitățile, porcii pot fi transportați, pentru perioade lungi de timp, fără nici o problemă.

Oricum, este recomandabil, ca porcinele să fie inspectate la un interval de 6 ore și în special când există dubii cu privire la bunăstarea acestora.

Trebuie folosită orice ocazie pentru a inspecta animalele, de exemplu în punctele vamale și când condițiile climatice sau din unitatea de transport se schimbă.

III.2.2. Întârzieri.

Porcii trebuie să fie transportați la destinație cât mai curând posibil și întârzierile, în special cele provocate de transbordarea și separarea animalelor în stațiile de triaj să fie reduse la minim. Dacă survin întârzieri, trebuie luate măsuri corespunzătoare pentru a îngriji animalele, în special în legătură cu hrănirea, adăparea și asigurarea ventilației

Transporturilor de animale trebuie să li se acorde prioritate în punctele de frontieră, în aeroporturi și alte locuri unde este de așteptat să se producă întârzieri.

III.3. Îngrijirea animalelor în timpul transportului

III.3.1. Îngrijirea animalelor.

Persoana care are grijă de animale trebuie să însoțească transportul, sau să fie disponibilă în locurile desemnate ca punctele de oprire în timpul traseului. Toți însoțitorii trebuie să fie instruiți pentru a avea suficiente cunoștințe cu privire la hrănirea, adăparea, îngrijirea animalelor și reglarea dispozitivelor de aer condiționat în diferite condiții climatice.

III.3.2. Tratament.

În clipa în care este posibil, animalele bolnave sau rănite trebuie separate, descărcate și tratate sub supravegherea unui medic veterinar sau a unui persoane competente

III.4. Uciderea de urgență

III.4.1. Pe cale aeriană și maritimă. În cazul în care porcii sunt transportați în avion sau pe vapor, trebuie să existe la îndemână dispozitive în bună stare de funcționare prin care să se poată efectua uciderea de urgență a animalelor precum și un ordin scris prin care este permisă deținerea și accesul pe mijlocul de transport a dispozitivelor respective.

III.4.2. Pe cale rutieră și feroviară.

Dacă în timpul unui transport de animale pe cale rutieră sau feroviară este necesară uciderea de urgență a vreunui animal, trebuie chemat un medic veterinar sau o persoană competentă.

III.5. Responsabilitățile medicului veterinar oficial

III.5.1. Opririle în timpul transportului.

Când în timpul transportului medicul veterinar oficial cunoaște de existența unor probleme, el nu trebuie să permită continuarea transportului decât în cazul în care au fost luate măsurile care să asigure protecția și bunăstarea porcilor.

IV. DUPĂ-TRANSPORT

IV.1. Descărcarea

IV.1.1. Îngrijirea/supravegherea animalelor.

Odată sosiți la destinație, porcii trebuie descărcați cât mai curând posibil și, dacă este necesar, să li se furnizeze hrană și apă, precum și să li se permită odihna. Toți porcii trebuie examinați amănunțit în timpul descărcării și, dacă este cazul, sub supraveghere veterinară.

După un transport de lungă durată (treizeci și șase ore sau mai mult) trebuie monitorizată sănătatea animalelor pe o perioadă de 3-4 zile – cu excepția cazului în care aceștia urmează a fi abatorizați imediat sau la puțin timp după sosire.

Dacă la destinație porcilor li se va da o nouă dietă, această schimbare de alimentație trebuie făcută gradual.

IV.1.2. Responsabilități.

Îngrijitorul animalelor trebuie să informeze persoana responsabilă de porci de la destinație cu privire la orice aspect din timpul călătoriei care poate afecta viitoarea bunăstare a porcilor: ultima oră la care animalele au fost hrănite și adăpate, amănunțele complete ale oricărui tratament efectuat, precum și, în cazul porcilor destinați abatorizării, orice perioadă de așteptare care poate afecta calitatea cărnii. Îngrijitorul care a avut în grijă animale în timpul transportului nu trebuie să părăsească locul de destinație înainte de a fi sigur că animalele sunt încredințate unei persoane competente care să preia responsabilitatea îngrijirii animalelor.

IV.1.3. Raportare/Schimbul de informații.

Destinatarul va raporta autorităților din țara de origine despre orice problemă survenită în timpul transportului, astfel încât transportul internațional să poată fi ținut sub control, sub supraveghere constantă. Cu cât sunt disponibile mai multe informații, cu atât poate fi îmbunătățită bunăstarea porcilor.

IV.2. Facilități

IV.2.1. Generale.

În procesul de descărcare a animalelor sunt necesare aceleași facilități ca cele din timpul încărcării. Trebuie luate toate măsurile pentru a minimiza panta rampei de descărcare. În cazul rampelor dotate cu părți laterale, este preferabil ca acestea să fie construite din panouri solide.

IV.2.2. Îngrijire.

Dacă animalelor le este necesară odihna și o perioadă de recuperare după transport, trebuie să fie disponibile facilități adecvate acestui scop precum și pentru hrănire și adăpare.

IV.3. Responsabilitățile medicului veterinar oficial la descărcare

IV.3.1. Schimbul de informații.

Medicul veterinar oficial va notifica autorităților din țara de destinație și tranzit despre orice problemă survenită în timpul transportului, iar acestea vor raporta înapoi informațiile respective către autoritățile din țara de origine.

Este esențial să existe o legătură strânsă între importator și autoritățile locale ale acestuia precum și între diferitele autorități veterinare implicate.

I. ÎNAINTE DE TRANSPORT.

I.4. Desemnarea persoanei responsabile

I.4.1. Însoțitorul

În timpul transportului rutier, responsabilitățile îngrijitorului pot fi preluate de către șoferul vehicolului.

Când, din cauza perioadei de timp sau distanței, un singur șofer nu poate garanta că transportul nu va avea întârzieri sau că nu poate îngriji în mod corespunzător porcii, este indispensabilă prezența unui al doilea șofer.

II. ÎNCĂRCAREA

II.1. Facilități

II.1.1. Mijlocul de încărcare

De câte ori este posibil, porcii trebuie încărcăți în mijlocul de transport cu ajutorul platformelor de încărcare mecanice.

Când animalele merg spre vehicul, panourile laterale ale rampei de încărcare trebuie să aibă o înălțime suficientă. Construcția rampei și a panourilor laterale trebuie să fie astfel încât să se prevină rănirea animalelor.

Când unitatea de transport este proiectată să transporte porcii pe etaje, nivelul de sus trebuie să fie mobil pentru a permite încărcarea animalelor.

Panta rampei să nu depășească 20 grade și, dacă este posibil, mai puțin decât acest unghi de inclinare.

Pentru porci este permisă o înclinație a rampei față de orizontal cu valorile:

20 – 36,4%

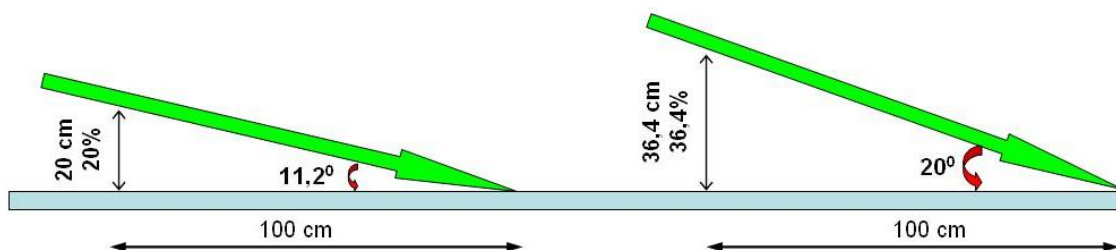
► 11,18 – 20° (sexagesimale)

Regulament 1/2005. Capitol III, Practici de transport, punctul 1.4 (a)

ÎNCLINAȚIA RAMPEI la PORCI - maxim 20° sexagesimale.

Dacă este posibil mai mică la coborâre.

Atunci când înclinația este mai mare de 10° (adică 17,6 %) față de planul orizontal, rampele sunt prevăzute cu un sistem, precum șipci transversale, care să le permită animalelor să urce sau să coboare fără riscuri sau dificultăți

În cazul în care rampele sau dispozitivele de ridicare sunt dotate cu panouri laterale, acestea trebuie să aibă înălțimea de cel puțin 75 cm pentru porcii adulți.

Orice spațiu între pământ și rampă sau platformă, sau între rampă sau platformă și vehicul nu trebuie să depășească 12 cm (sau mai puțin pentru porcii mici).

Orice spațiu între partea superioară a rampei sau platformei și vehicul nu trebuie să depășească 1,5 cm.

Recomandări: Pentru construirea mijloacelor de încărcare a porcilor, sunt considerate corespunzătoare următoarele caracteristici:

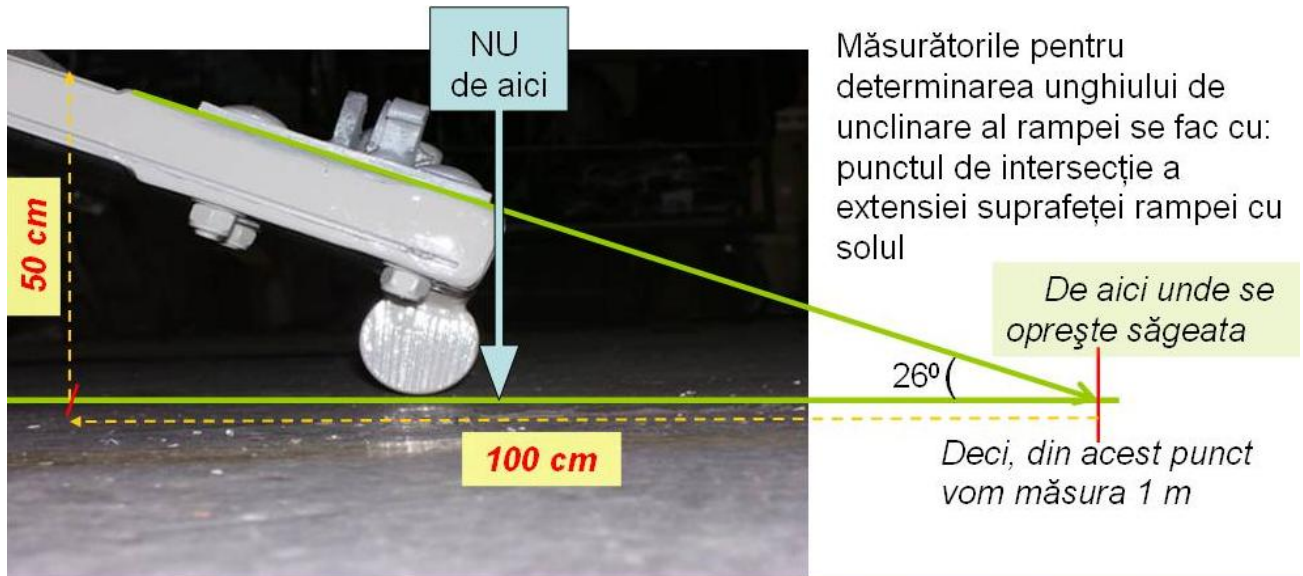
Rampă sau platformă externă	Panta să nu depășească 30 grade și, dacă este posibil, mai puțin
Panouri laterale (în cazul în care rampele sau dispozitivele de ridicare sunt dotate cu astfel de panouri)	Cel puțin 75 cm înălțime
Pasul de la vârful rampei la vehicul	sub 12 cm
Spațiu între partea superioară a rampei și vehicul	sub 1,5 cm

Când operația de încărcare/descărcare durează mai mult de 3 ore trebuie să existe instalații pentru adăpostirea, hrănirea și adăparea în exteriorul mijlocului de transport, dar animalele nu trebuie să fie legate.

VERIFICARE.

Cum se calculează corect înclinația rampei?

La 1 metru, o înălțime de 50 cm înseamnă o pantă de 50% față de orizontal, care corespunde unui unghi de $26^{\circ}34'$

III. TRANSPORT

III.1. Condiții

III.1.1. Construcție și proiectare

Vehiculele care transportă porci rebuie să aibă plafon.

Vehiculele care transportă animale trebuie să aibă lungimea, lățimea și înălțimea necesare spațiului disponibil pentru animale. Pe exteriorul mijlocului de transport trebuie să existe indicatori sau simboluri clare care să arate că respectivul vehicul transportă animale vii.

Mijlocul de transport trebuie să fie construit astfel încât animalele să nu poată scăpa accidental și să fie transportate în deplină siguranță. Ușile de încărcare sau de acces trebuie să fie echipate cu mijloace corespunzătoare pentru preveni căderea accidentală a porcilor în cazul în care se acestea se deschid.

Orice muchie și colț din interiorul vehicolului trebuie rotunjite, precum și orice vârf ascuțit trebuie șlefuit sau să aibă o apărătoare rotunjită. Pentru o mai bună protecție, uneori este necesară o căptușire corespunzătoare a pereților despărțitori ai cusetelor sau boxelor, materialele protectoare folosite la căptușire trebuie să fie ușor de curățat și dezinfectat.

Vehiculele trebuie să aibă pereți separatori corespunzători pentru a asigura sau a menține o temperatura internă adecvată și constantă..

Vehiculele fără mijloace mecanice de ventilație trebuie să furnizeze ventilația aerului prin deschizături de mărime adecvată situate pe peretele din față și pe pereții laterali. Aceste deschizături de ventilație trebuie construite astfel încât să poată permite ajustarea curentului de aer la nevoie și să prevină producerea de accidente cailor transportați.

Un vehicol care transportă porci trebuie să fie astfel divizat încât să existe spațiu suficient în asigurarea bunăstării animalelor. Pereții despărțitori trebuie să fie suficient de înalți pentru a nu permite porcilor să sară peste, și de asemenea aceștia trebuie bine fixați cu ajutorul funiilor sau panglicilor. Nu se vor folosi cuie.

III.1.4. Densitatea de populare

Cerințele minime privind suprafața podelei țin cont de faptul că este necesară o suprafață suficientă care să permită tuturor porcilor să stea culcați în același timp, sau în picioare în poziție naurală. .

În acest sens, densitatea de populare a porcilor care au o greutate de aproximativ 100 kg fiecare supuși unui transport internațional să nu depășească 235 kg/m².

Unele studii științifice indică, atât din motive de bunăstare a porcilor cât și pentru calitatea cărnii, este de preferat o densitate de populare de 200 kg/m².

Suprafața minimă de podea necesară menționată mai sus fi mărită în funcție de rasă, mărime și starea în care se află animalele; de asemenea poate crește cu până la 20% depinzând de vreme și de durata probabilă a călătoriei.

Pentru a evita rănirea accidentală cauzată de mișcările din timpul transportului, trebuie să existe partiții care să restricționeze mărimea boxelor. Trebuie menționat faptul că aceste elemente de separare individuală a porcilor reduc suprafața de podea utilizabilă necesară fiecărui porc în parte.

*Regulament 1/2005. Capitol VII, Modul de repartizare al spațiului, punctul D
Porcine, Transportul feroviar și rutier*

Porcinele trebuie să aibă cel puțin posibilitatea de a se întinde și de a sta în picioare în poziție normală.

Pentru a respecta aceste cerințe minime, densitatea de încărcare pentru porcine cu

o greutate de cca. 100 kg	nu ar trebui să depășească 235 kg/ m ² .
---------------------------	---

Rasa, talia și condiția fizică a porcinelor pot impune creșterea suprafeței minime necesare menționate anterior;

De asemenea, se poate impune o creștere maximă cu 20 % a suprafeței în funcție de condițiile meteorologice și de durata preconizată a călătoriei.

III.1.7. Hrănirea și adăparea

Dacă, în timpul transportului, caii nu pot fi adăpați sau hrăniți în interiorul vehicolului, ei trebuie să fie descărcați în locuri corespunzătoare astfel încât să li se asigure hrană și apă cel puțin odată la 24 ore.

III.3. Îngrijire în timpul transportului

III.3.1. Îngrijire

Șoferul trebuie să meargă uniform, evitând schimbările bruște ale vitezei - accelerari rapide sau frâne puternice.

Conform recomandărilor Comisiei Europene din 2009, viteza medie pentru transportul animalelor vii să fie de 70 km/oră.

Ediția: 1

Revizia:

Data: noiembrie 2010

dr. Kramer Anca